Fylkesmannen i Oppland
Miljøvernavdelingen

Inspeksjonsrapport

Saksnummer: 2011/4673 **Dato for inspeksjonen: 23.06.2011**

Informasjon om kontrollert virksomhet

Navn og adresse: **Lunds Bilopphugging, Hovemovegen 99, 2624 Lillehammer**	Virksomhetens org.nr: Eies av: **871 829 012** **955 554 647**
Besøksadresse: **Hovemovegen 99, 2624 Lillehammer**	Virksomhetens telefon/e-post: **612 57555** **post@lundbilopphugging.no**
Kommune/kommunenr.: **0501 Lillehammer**	Bransjenr. (NACE-kode): **46.770 Engroshandel med avfall og skrap**
Anleggsaktivitet*: **Kasserte kjøretøy**	Anleggsnummer*: **0501.0031.01**

* referer til Forurensningsmyndighetenes database Forurensning

Til stede ved inspeksjonen

Fra virksomheten: **Håkon Lund (eier) og Tore Baardseth (daglig leder)**	Fra Fylkesmannen: **Elin Hilde og Tore Pedersen**

Rapportens innhold

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble påvist ved inspeksjon av biloppsamlingsanlegget.
Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Miljøsanering av kasserte kjøretøy
- Forurensning til omgivelsene
- Håndtering av farlig avfall
- Avviksbehandling og miljørisikovurdering

Resultater fra inspeksjonen

☐ Ingen avvik
☒ Kontrollen avdekket 3 avvik fra regelverket
☒ Det er gitt 1 anmerkning

Oppfølging etter kontrollen

☐ Ingen tilbakemelding
☒ Virksomheten plikter å rette avvikene. Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding som bekrefter retting av avvik, og som redegjør for gjennomførte tiltak. Vi ber også om kommentarer til anmerkningen som er gitt.

Frist for skriftlig tilbakemelding: Innen 3 uker etter at rapporten er mottatt.

Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. Eventuell klage bør grunngis og skal sendes Fylkesmannen, klageinstans er Klima- og forurensningsdirektoratet.

Informasjon om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen med bekreftelse på retting av avvik, kan Fylkesmannen varsle tvangsmulkt for å sikre oppfølging, jf. forurensningsloven § 73.

Orientering om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. krav i *forskrift om begrensning av forurensning av 1. juni 2004 nr. 931* (forurensningsforskriften) § 39-3 og 39-6.

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. For dette anlegget er det fastsatt risikoklasse 3.

Risikoklasse 1	kr	19 700
Risikoklasse 2	kr	14 800
Risikoklasse 3	kr	11 400
Risikoklasse 4	kr	4 400

Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 11 400 i gebyr for den gjennomførte kontrollen. Siden gebyrstørrelsen følger av vedtatt risikoklasse er gebyrstørrelsen ikke et vedtak som kan påklages. Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

Dokumentunderlag – krav som gjelder

- *Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven)
- *Forskrift av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften)
- *Forskrift av 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften)
- *Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften)
- Virksomhetens utslippstillatelse fra Fylkesmannen av 26.02 2004.

Informasjon om regelverket finnes på www.klif.no og www.regelhjelp.no.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten, jf. offentlighetsloven.

Kopi av endelig rapport sendes også til kommunen til orientering.

Definisjoner

Avvik:
Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrolloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser og dispensasjoner.

Anmerkning:
Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble påvist under Fylkesmannens inspeksjon:

☒ Avvik 1: Miljøsanering av kasserte biler

Avvik fra [2] Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1
[3] Internkontrollforskriften § 5 2. ledd nr 6 og 7, risikovurdering og avviksbehandling
[4] Tillatelsens punkt 2.4.1

Grunnlag for avviket:

1A) Bedriften oppfyller ikke kravet til vederlagsfritt mottak av alle kasserte kjøretøyer som skal miljøsaneres. [4]
(det må gis konkret eksempel på at et kjøretøy har blitt avvist eller avkrevd betaling for)

1B) Bedriften overskrider tillatelsens ramme for antall lagrede kasserte biler på området. [4]

(tallfest for hvor mange biler som er lagret)

1C) Det mangler en skriftlig rutine for miljøsaneringen som definerer hvilke fraksjoner som skal ut av bilen. [2) + 3)]

1D) Listen over hva som skal ut av bilen er ufullstendig. [2) + 3)]
(spesifiser hvilke fraksjoner som mangler på lista)

1E) Miljøsaneringen fullføres ikke alltid i henhold til kravene som gjelder i forskriften og tillatelsen.

Ved kontrollen ble det funnet er miljøsanert bil som ikke var tappet for olje. Bilen stod ikke på fast dekke og var merket som miljøsanert. Dette betyr at rutinen for miljøsanering eller oppfølgingen av denne ikke er god nok. Man må sikre seg at alle fraksjoner som skal tas ut før pressing er fjernet.

Vi viser til pkt 2.1.4 i utslippstillatelsen og til vedlegg I til kap 4 i avfallsforskriften. Her fremgår krav til miljøsanering.

- **Avvik 2: Forsøpling eller forurensning til omgivelsene**

Avvik fra [1)] Forurensningsloven § 7
[2)] Tillatelsens punkt xx

Grunnlag for avviket:

2A) Tillatelsens vilkår for driftstid / åpningstider brytes.[2)]
(dette kan f.eks. innbære støyende aktiviteter utenfor normal arbeidstid)

2B) Det skjer forsøpling av omgivelser fra virksomheten. [2)]
Biler, bildeler, avfall oa. ligger utenfor gjerdet
(beskriv hva som ble observert, henvis til evt. fotodokumentasjon)

*NB. For å gi avvik her må forholdet innebære brudd på tillatelsen. Dersom det ikke kan forankres i tillatelsen registreres det i inspeksjonsrapportens under punkt **Andre forhold**, fordi kommunen vil være myndighet etter Forurensningsloven § 28. Kopi av rapport sendes kommunen.*

2C) Det skjer utslipp til grunn eller vassdrag av forurenset væske fra virksomheten. [1)]
Begrunnes med:
- Utslipp av forurenset væske til grunn eller ut i omgivelsene
- Utledning av renset vann fra oljeutskilleren fører til uakseptabel forurensning i et vassdrag.
(beskriv hva som ble observert, henvis til evt. fotodokumentasjon)

☒ Avvik 3: Fast dekke

Avvik fra Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1, og pkt 1.2.3 III nr 2 i tillatelsen fra Fylkesmannen

Grunnlag for avviket:

3A) Fast dekke mangler noen steder

Ved en befaring ble det observert at fast dekke manglet følgende steder:
- Deler av området der miljøsanering foretas, har ikke fast dekke.
- Området der biler presses, har ikke fast dekke.
  Alternativt: Hvis den hydrauliske presse har egen tett oppsamlingstank kan det gis avvik på en evt. uforsvarlig håndtering av denne pressevæske (leveres ikke som farlig avfall).
- Området der blokker med ferdigpressede bilvrak lagres, har ikke fast dekke.
- Biler/bildeler med tydelig lekkasje ble lagret på områder uten fast dekke disse steder:
  (området må beskrives/angis med navn på lagringsstedet eller dokumenteres med foto)
- Områder for lagring av usanerte forsikringsbiler har ikke fast dekke

En del forsikringsbiler står på eget inngjerdet område ved innkjøringen til anlegget. Disse er ikke miljøsanert og står ikke på fast dekke. Grunnen i området er grusmasser. Det er også lagret en del usanerte biler på baksiden av hovedbygningen.

3B) **Fast dekke er dårlig utført noen steder** (materialet er ikke ugjennomtrengelig**)**
Begrunnes med:
- det er tydelige sprekker i fast dekke (konkretiser området).
- asfalt som materiale holder ikke mål mot løsemidler og drivstoff.
- armert betong er nødvendig på områder med tungt rullende materiell.

3C) **Fast dekke er ikke koplet til oljeutskiller**
Begrunnes med:
- ikke alle områder med fast dekke har avløp som er koplet til oljeutskiller (beskriv hvilke område dette gjelder)
- avrenning fra deler av et fast dekke går ikke i sluk pga. feil helning mot sluket.

En del forsikringsbiler står på eget inngjerdet område ved innkjøringen til anlegget. Disse er ikke miljøsanert og står ikke på fast dekke. Det er også lagret en del usanerte biler på baksiden av hovedbygningen.

☐ **Avvik 4: Drift og kontroll med oljeutskiller**

Avvik fra
[1] Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1
[2] Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 (tiltak for å redusere risiko)
[3] Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (rutiner for å forebygge lovbrudd)
[4] Tillatelsens punkt xx

Grunnlag for avviket:

4A) **Dimensjoneringsdata for oljeutskiller er utilfredsstillende** [1) +2)]
Begrunnes med:
- Bedriften kan ikke dokumentere om oljeutskilleren er dimensjonert for de faktiske vannmengder som tilføres ved maks. regnvær
- Oljeutskilleren er hydraulisk overbelastet (er for liten for de faktiske vannmengder).

4B) **Rutiner for drift av oljeutskiller er ikke tilfredsstillende** [1) + 3)]
Begrunnes med:
- Det er ikke etablert en rutine for periodisk kontroll av oljelagets tykkelse.
- Det er ikke etablert en rutine for periodisk funksjonskontroll av installert nivåalarm
- Rutine for periodisk tømming av oljeutskilleren er ikke etablert eller praktiseres ikke (manglene bør beskrives nærmere)

4C) **Utslippskontroll med renset vann fra oljeutskiller er ikke tilfredsstillende** [1) + 2) + 3) + 4)]
Begrunnes med:
- Rutine for prøvetaking av utløp fra oljeutskilleren er ikke etablert eller praktiseres ikke. [3)]
- Det brukes ikke glassflaske ved uttak av vannprøve [2)] (brudd på standard for oljeanalyse).
- Oljeutskilleren fungerer ikke etter hensikten fordi oljeinnhold i utgående renset vann overskrider grenseverdien fastsatt i tillatelsen[4)], eller fordi oljeinnholdet ligger uakseptabel høyt[2) +1)] vurdert i forhold til det rensetekniske funksjonskravet på 50 mg/l som er satt til samme type renseanlegg regulert i § 15-7 i forurensingsforskriften kapittel 15 om utslipp av oljeholdig avløpsvann.

☒ Avvik 5: Håndtering av farlig avfall

Avvik fra
[1] Avfallsforskriften § 11 - 4 (avfallstyper)
[2] Avfallsforskriften § 11 - 5 (lagring)
[3] Avfallsforskriften § 11 - 8 (levering)
[4] Avfallsforskriften § 11 - 12 (deklarasjonsskjema)
[5] Tillatelsen

Grunnlag for avviket:

5A) **Ikke alt farlig avfall blir identifisert og utsortert.** [1) + 2)]
(må begrunnes med konkrete eksempler)

5B) Mellomlagring av farlig avfall er ikke tilfredsstillende.[2)]

Begrunnes med:
- emballasjen er ikke solid
- emballasjen er ikke merket med innhold eller avfallskode
- avfallet er ikke sikret mot ytre påvirkning (påkjørsel).
- avfallet er ikke beskyttet mot nedbør
- det er ingen oppsamlingsmulighet ved evt. lekkasje (ingen barriere)
- flytende farlig avfall lagres i umiddelbar nærhet til resipient
- området er ikke sikret mot adkomst fra uvedkommende (ikke avlåst)

5C) Farlig avfall leveres ikke alltid til godkjent mottaker for farlig avfall.[3)]

Begrunnes med:
- olje fra oljeutskilleren leveres ikke til godkjent mottak for farlig avfall
- pressvæske fra bilpressa leveres ikke til godkjent mottak for farlig avfall
- forurenset væske oppsamlet på lukket tank blir ikke levert som farlig avfall.
  (beskriv hvor innholdet i tanken går til, fremfør at rutiner for videreleveringmangler)
- konkrete eksempler på andre fraksjoner som ikke er levert
- bedriften kunne ikke fremvise deklarasjonsskjemaer for alle relevante avfallsfraksjoner
- farlig avfall har stått mellomlagret på bedriften mer enn 12 måneder

Videreleveringgjenbruk av farlig avfall

Det ble opplyst at noe frostvæske fra kasserte kjøretøy ble levert til bruk for båtforeningen. Avtappet gass fra airconditionanlegg ble videreleveret til et bilverksted.

Slik videreleveringeller salg av fraksjoner som er definert som farlig avfall er ikke i samsvar med kravet i avfallsforskriften med krav om innleveringav farlig avfall til godkjent mottaker, jf § 11-8 første ledd i avfallsforskriften.

Årlig innleveringav farlig avfall

Ifølge bedriftens årsrapport til Fylkesmannen for 2010 var det ikke innlevert oljefiltre og bremsevæske det året. Ved kontrollen var det også oppbevart ca 20 kvikksølvbrytere, og slike var heller ikke levert i 2010 ifølge årsrapporten. Det er årlig leveringsplikt for farlig avfall, jf avfallsforskriften § 11-8:

§ 11-8. *Leveringsplikt*

Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Leveringsplikt inntrer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

Ved nedleggelse av virksomhet eller driftsstans utover 3 måneder inntrer leveringsplikten umiddelbart.

Leveringsplikten gjelder ikke virksomhet som med tillatelse etter forurensningsloven § 11 behandler eller disponerer eget farlig avfall. Unntaket fra leveringsplikten gjelder bare det tillatelsen etter forurensningsloven § 11 omfatter.

Dette er vurdert hos Klif slik at det skal være årlig levering av hver enkelt type farlig avfall, selv om mengden av den enkelte typen ikke overstiger 1 kg. Dette gjelder altså når den samlede mengden farlig avfall overstiger 1 kg, og det gjør den jo ved slike anlegg.

- **Avvik 6: Avviksbehandling for ytre miljø**

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (rutiner for å forebygge lovbrudd)

Grunnlag for avviket:

6A) Det er ikke etablert et skriftlig avviksbehandlingssystem for ytre miljø

6B) Avviksbehandlingssystemet etterleves ikke i praksis.
(avvik vedrørende ytre miljø eller naboklager blir ikke registrert i systemet)

- **Avvik 7: Risikovurdering for ytre miljø**

Avvik fra [1)] Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 (vurdere risiko)
[2)] Tillatelsens punkt xx

Grunnlag for avviket:

7A) Det er ikke utarbeidet en skriftlig miljørisikoanalyse for biloppsamlingsplassen. [1) + 2)]

7B) Ikke alle virksomhetens aktiviteter er risikovurdert. [1)]
Begrunnes med blant annet manglende risikovurdering av:
- om miljøsanering utføres forsvarlig / tilstrekkelig
- om fare for forurensing til omgivelser (herunder om fast dekke virker etter hensikten)
- om oljeutskilleren virker etter hensikten.
- om farlig avfall kan komme på avveie

7C) Oppfølging av miljørisikoanalysen og håndtering av forhold med uakseptabel risiko er ikke tilfredsstillende. [1)]
Begrunnes med:
- at en rutine som beskriver håndtering av uakseptabel risiko ikke er etablert.
- at en handlingsplan for å redusere risiko ikke er utarbeidet eller ikke er gjennomført.

Anmerkninger

Anmerkning 1 Det er noe mangelfull risikokartlegging og -vurdering for ytre miljø

Kommentarer:
Det er gjort en vurdering av risiko for ytre miljø og skrevet et notat om dette hos bedriften. I notatet er omtalt fast dekke og lagring og innlevering av farlig avfall. Dette er viktige punkt i en risikokartlegging og –vurdering. Det er i notatet ikke foreslått konkrete utbedringstiltak, men det kommer fram at man arbeider løpende med tanke på forbedringer.

Kravene til risikovurdering må tilpasses virksomheten, jf kravet i internkontrollforskriften. Ut fra omfanget av driften og antall ansatte bør det foreligge en litt grundigere dokumentert risikovurdering med hensyn til ytre miljø; forurensningsfare og forsøpling. Støy er også et tema som bør være med i risikokartleggingen. Forsøplingsfare og drift og vedlikehold av oljeutskiller er også viktige tema. Alle aktuelle temaer bør være vurdert, selv om de i utgangspunktet ikke synes betydelige.

Det vil gå frem av risikokartleggingen om man vurderer risikoen er høy eller lav, og om man vil gjennomføre tiltak for å redusere risikoen. Sannsynligheten for utslipp/uhell som kan forurense må vurderes i forhold til konsekvensen og alvoret om slikt utslipp skjer. Ut fra dette må det gå frem om man vurderer utbedringer/tiltak eller ikke. Er det noe som kan forbedres i bedriften? En eventuell handlingsplan med tiltak, tidsplan og ansvarlig settes opp på bakgrunn av risikovurderingen.

Veileder om risikokartlegging fra HMS-myndighetene ble overlevert ved kontrollen. Det er viktig at alle ansatte medvirker ved risikokartlegging og –vurdering.

Vi viser til internkontrollforskriften § 5 annet ledd nr 6 som krever at bedriften skal ha en kartlegging og vurdering av miljørisiko, og oppfølging med handlingsplaner og tiltak. Dette skal være dokumentert. Risikoanalysen bør også oppdateres med en viss hyppighet, helst årlig.

Ellers var lite avviksregistrering angående ytre miljø ved bedriften, men er var etablert et system for det.

Andre forhold

Miljøsanering av kjøretøy foregår innendørs, noe som er positivt. Det er liste i lokalet over hva slags fraksjoner som skal tas ut av bilene. Det er etablert oljeutskillere med avløp til infiltrasjon i grunnen. Det er ikke offentlig avløpsnett i området. Vaskevann har utslipp til grunnen, men det er tett tank for WC-avløp, godkjent av Lillehammer kommune.

Den eldste oljeutskilleren tilknyttet arealene innendørs er fra 1984 av type ME SUO R 6 m3 i stål. Den nyeste er fra 2008 i forbindelse med etablering av fast dekke ca 1,3 mål utendørs for kjøretøy som ikke er miljøsanerte. Denne er av type OKB 40 12m3. Begge oljeutskillerne er tømt i 2011. Det er avtale med godkjent firma om dette. På fast dekke ute står også lagertanker for avtappede væsker.